РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ЮТАЗИНСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

423950, п.г.т. Уруссу, ул. Пушкина, д.38
тел.: (85593) 2-74-16, факс: (85593) 2-62-20

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

423950, Урыссу ш.т.б., Пушкин урамы, 38
тел.: (85593) 2-74-16, факс: (85593) 2-62-20

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **КАРАР**

« 31 » 08 2020г. №659/1

“2019-2023 елларга Ютазы муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү һәм аңа ярдәм итү" муниципаль программасы турында

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль законны, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында” 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын гамәлгә ашыру максатларында, карар бирәм:

1. "2019-2023 елларга Ютазы муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү һәм аңа ярдәм күрсәтү" муниципаль программасын (алга таба - Программа) расларга.
2. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы территориясендә урнашкан предприятие, учреждение һәм оешма җитәкчеләренә әлеге Программаны тормышка ашыру буенча чаралар күрергә тәкъдим итәргә.
3. Әлеге карарны http://jutaza.tatarstan.ru/ Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының рәсми сайтында, http://pravo.tatarstan.ru/ Татарстан Республикасының рәсми порталында бастырып чыгарырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Ютазы муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесе урынбасары З. З. Гыйбадуллинага йөкләргә.

Җитәкче вазифаларын башкаручы Самонина С. П.

Магамедова А. М.
2-74-97

Кушымта
Ютазы район Советы
Башкарма комитетының
Карары белән расланды
_ _ _ _ «___» ________ 2020 ел

"2019-2023 елларда Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү һәм аңа ярдәм итү" мунципаль программасы

Эчтәлек

"2019-2023 елларга Ютазы муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү һәм аңа ярдәм итү" муниципаль программасы паспорты

КЕРЕШ

1. Муниципаль Программаның максатлары һәм бурычлары 7

2. Агымдагы вазгыятьне анализлау, районда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының үсеш проблемаларын бәяләү 9

3. Икътисадның төрле секторларында кече һәм урта предприятиеләр үсеше 11

4. Кулланучылар базарын үстерү 13

5. Яшьләр арасында эшкуарлыкны үстерү 14

6. Муниципаль дәрәҗәдәге сәнәгать мәйданчыкларын һәм сәнәгать паркларын үстерү... 15

8. Эшкуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән территориянең инвестицион җәлеп итүчәнлеген бәяләү 16

9. Программаны ресурслар белән тәэмин итү 16

10. Рискларны бәяләү, аларны киметү чаралары 17

11. Программаның планлаштырылган икътисадый нәтиҗәлелеге һәм тормышка ашыруны контрольдә тоту 18

12. Программаны тормышка ашыру вакыты 19

13. Ютазы муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән программаның төп чаралары. 19

14. Программаны тормышка ашыру буенча нәтиҗәләр. 20

Программа чаралары исемлеге... 21

Ютазы муниципаль районында 2019-2023 елларга кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү һәм аңа ярдәм итү" муниципаль максатчан программасы паспорты

Программаның исеме	"2019-2023 елларга Ютазы муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү һәм аңа ярдәм итү" муниципаль максатчан программасы (алга таба - Программа)
Программаны эшләү өчен нигез	«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяҗлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру турында» 2005 елның 21 июлендәге 94-ФЗ номерлы Федераль закон, «Конкуренцияне яклау турында» 2006 елның 26 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон, «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге №273-ФЗ Федераль законы, "Татарстан Республикасында коррупциягә каршы тору турында" 2006 елның 30 мартындагы 34-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы
Заказ бирүче – Программаның координаторы	Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитеты (Башкарма комитетның территориаль үсеш бүлеге)
Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	Программаны тормышка ашыра башлау - 01.01.2019 ел Программаны тормышка ашыруның ахыры - 31.12.2023 ел. 1 этап-2019 - 2020 2 этап - 2021-2023
Программаның төп максаты	- Ютазы муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү һәм аңа ярдәм итү өчен хокукый һәм икътисадый шартларны камилләштерү, алар кече һәм урта эшкуарлык субъектлары санын арттыруны тәэмин итә; - субъектларның көндәшлеккә сәләтлелеген тәэмин итү һәм муниципаль берәмлек икътисадында көндәшлекле мохит формалаштыру;

	- муниципаль берәмлекнең тулаем эчке продукты күләмендә кече һәм урта эшкуарлык субъектлары тарафыннан җитештерелә торган товарлар (эшләр, хезмәт күрсәтүләр) өлешен арттыру; - халыкны эш белән тәэмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү.
Программаның бурычлары	- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен тышкы мохитны камилләштерү; - кече һәм урта эшкуарлыкның уңай имиджын булдыру; - кече һәм урта эшкуарлык субъектларының күргәзмә-ярминкә эшчәнлегенә ярдәм итү; - кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати, хокукый һәм консультатив ярдәм күрсәтү; - кече һәм урта эшмәкәрлек өчен кадрлар әзерләүдә ярдәм күрсәтү; - кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасын үстерү.
Программаның төп чаралары	1. Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары эшчәнлеген хокукый, оештыру һәм аналитик тәэмин итү. 2. Эшкуарлыкны пропагандалау һәм бизнесны үзоештыру. 3. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә, шул исәптән торак булмаган биналарга милек ярдәме күрсәтү. 4. Эшмәкәрләргә мәгълүмат, консультация бирү һәм укыту. 5. Кече һәм урта эшкуарлыкның эшлекле мөмкинлекләрен киңәйтү. 6. Эшмәкәрлекне үстерүнең өстенлекле юнәлешләренә ярдәм итү.
Программаны .финанслау чыганаклары	2019-2023 елларга Программаны финанслау чыганаклары: - Татарстан Республикасы бюджеты - федераль норматив хокукый актлар нигезендә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына дәүләт ярдәме чараларын гамәлгә ашыруга конкурс нигезендә бүлеп бирелә торган акчалар (конкрет суммалар күрсәтмичә генә, мөмкин чыганак буларак фаразлана) Ютазы муниципаль районы бюджеты - муниципаль берәмлекнең өстәмә керемнәре керү факты буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм чараларын гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган муниципаль берәмлек акчалары (конкрет суммалар күрсәтмичә генә, мөмкин булган акча чыганагы буларак фаразлана);

	- учреждениеләр һәм оешмалар карамагында булган, Федераль (җирле, республика) бюджетыннан түгел, ә башка чыганаклар хисабына формалаша торган бюджеттан тыш чыганаклардан акчалар .
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтиҗәләре	Кече һәм урта предприятиеләр, шул исәптән микропредприятиеләр һәм шәхси эшмәкәрләр тарафыннан җитештерелә торган продукция (хезмәт күрсәтүләр) әйләнеше 29% ка һәм 2023 елга 4500 млн.сумга җиткерү.
	Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларын, шул исәптән микропредприятиеләр һәм шәхси эшмәкәрләр санын 2018 ел дәрәҗәсенә карата 38 берәмлеккә арту.
	Кече, урта предприятиеләр һәм шәхси эшмәкәрләр хезмәткәрләренең исемлек буенча уртача саны барлык хезмәткәрләрнең гомуми саныннан 39% ка кадәр арттыру.
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Программаның үтәлеше турындагы хисап раслау өчен ТР Ютазы муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенә тапшырыла.

Кереш

Муниципаль берәмлектә кече һәм урта бизнесны үстерү район икътисадының тотрыклы үсешен билгеләүче стратегик фактор булып тора. Кече һәм урта предприятиеләр эшчәнлегенең кимүе икътисади һәм социаль характердагы җитди тискәре нәтиҗәләргә китерергә мөмкин. Әлеге сәбәпләр аркасында кече һәм урта бизнеска ярдәм итү бердәм социаль-икътисади бурычны хәл итүче муниципаль берәмлек хакимияте сәясәтенең өстенлекле юнәлешләреннән берсе буларак карала.

Районның социаль-икътисади үсешенә кече һәм урта бизнесның өлеше елдан-ел арта бара. Кече һәм урта эшмәкәрлек яңа предприятиеләр һәм эш урыннары булдыру юлы белән халык мәшгульлеге проблемаларын хәл итә, базарны төрле товарлар һәм хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин итә.

Кече һәм урта бизнес эшчәнлегеннән икътисади нәтиҗә аның район икътисадына керткән өлеше, җитештерелә торган товарларның һәм хезмәт күрсәтүләрнең сыйфатын һәм конкурентлыгын арттыру, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген диверсификацияләү дәрәҗәсе ягыннан бәяләнә.

Ютазы районының кече һәм урта бизнесы икътисадый эшчәнлекнең барлык төп төрләрен үз эченә ала һәм аның өлкәсенә турыдан-туры яки турыдан-туры булмаган дәрәҗәдә халыкның барлык социаль төркемнәре җәлеп ителә.

1. Муниципаль Программаның максатлары һәм бурычлары

Программаның төп максаты булып кече һәм урта эшкуарлыкны алга таба үстерүнең хокукый һәм икътисадый шартларын яхшырту тора, бу түбәндәгеләрне тәэмин итә:

- кече һәм урта эшкуарлык субъектлары эшчәнлегенең социаль нәтиҗәлелеген күтәрү һәм арттыру (кече һәм урта эшкуарлык өлкәсендә эшләүчеләр саны арту, уртача керемнәрнең үсеше һәм кече һәм урта предприятиеләр хезмәткәрләренең социаль якланганлык дәрәҗәсен арттыру);
- субъектларның көндәшлеккә сәләтлелеген тәэмин итү һәм муниципаль берәмлек икътисадында көндәшлекле мохит формалаштыру;
- халыкны эш белән тәэмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү;
- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру;
- муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсешенең стратегик факторларыннан берсе буларак, кече һәм урта эшкуарлыкның үсеш темпларын арттыру;

- тулаем территориаль продуктны (товарлар җитештерү, хезмәтләр күрсәтү, саф салымнар) формалаштыруда кече һәм урта эшкуарлык субъектларының катнашу өлешен арттыру;)

- социаль проблемаларны хәл итүгә, гражданнарга күрсәтелә торган социаль хезмәтләрнең үтемлелеген күтәрүгә юнәлдерелгән социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмалар эшчәнлеге өчен оештыру, хокукый, финанс һәм социаль-икътисадый шартлар булдыру;

-коммерцияле булмаган оешмаларның социаль юнәлешле эшчәнлеген һәм аларның районның социаль-икътисади үсешендә катнашуын стимуллаштыру.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен тышкы мохитны камилләштерү;
- кече һәм урта эшкуарлыкның уңай имиджын булдыру;
- кече һәм урта эшкуарлык субъектларының күргәзмә-ярминкә эшчәнлегенә ярдәм итү;
- кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати, хокукый һәм консультатив ярдәм күрсәтү, кече һәм урта эшкуарлык өчен кадрлар әзерләү;
- кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итүнең кредит-финанс механизмнарын үстерү;
- кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасын үстерү;
- кече һәм урта эшкуарлык субъектлары чыгара торган продукциянең конкурентлылык сәләтен арттыру, аны җитештерү күләмнәрен арттыру;
- җирле үзидарә органнарының һәм халыкның үзара хезмәттәшлегенең даими гамәлдәге системасын булдыру аша социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга финанс, мөлкәт, мәгълүмати, консультацион ярдәм күрсәтү механизмнарын үстерү;
- коммерциячел булмаган оешмалар эшчәнлеге өлкәсендә норматив-хокукый базаны камилләштерү;
- коммерциячел булмаган оешмаларны үстерү өчен шартлар тудыру;
- актуаль социаль проблемаларны хәл итүгә юнәлдерелгән КБО проектларын тормышка ашыруга ярдәм итү;
- коммерциячел булмаган оешмаларга мәгълүмати ярдәм күрсәтү;
- коммерциячел булмаган оешмаларга консультацион һәм координацион ярдәм күрсәтү, коммерциячел булмаган оешмалар хезмәткәрләренә һәм иреклеләренә өстәмә һөнәри белем бирү өлкәсендә ярдәм күрсәтү, шулай ук социаль өлкәдә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруга коммерциячел булмаган оешмаларны җәлеп итү.
- Ютазы муниципаль районы территориясендә проектларны гамәлгә ашыру максатларында социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга түбәндәге юнәлешләр буенча оештыру документлары белән билгеләнгән эшчәнлек кысаларында субсидияләр бирү:

✓ гражданнарны социаль яклау һәм аларга ярдәм;
✓ әйләнә-тирә мохитне саклау һәм хайваннарны яклау;

- ✓ гражданнарга һәм коммерциягә карамаган оешмаларга түләүсез юридик ярдәм күрсәтү, халыкны хокукый агарту, кеше һәм гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен яклау эшчәнлеге;
- ✓ мәгариф, белем бирү, фән, мәдәният, сәнгать, сәламәтлек саклау, гражданнарның сәламәтлеген профилактикалау һәм саклау, сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау, гражданнарның мораль-психологик хәлен яхшырту, физик культура һәм спорт өлкәсендәге эшчәнлек һәм күрсәтелгән эшчәнлеккә булышлык күрсәтү, шулай ук шәхеснең рухи үсешенә булышлык күрсәтү;
- ✓ Россия Федерациясе гражданнарын патриотик, шул исәптән хәрби-патриотик, тәрбияләү өлкәсендә эшчәнлек;
- ✓ - милләтара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерү һәм этникара экстремизм күренешләрен профилактикалау;
- ✓ - социаль юнәлештәге коммерцияле булмаган эшчәнлекне популярлаштыру.

2. Агымдагы вазгыятьне анализлау, районда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының үсеш проблемаларын бәяләү

Ютазы муниципаль районының тулай территориаль продукты структурасында ел саен кече һәм урта бизнес өлеше арта бара һәм 2017 ел нәтиҗәләре буенча ул 35% тәшкил итә. Нигездә, әлеге күрсәткечнең сизелерлек үсеше предприятиеләрнең икътисадның эре секторыннан урта яисә кечеләренә күчүләре белән бәйле (табл. 1).

Тулаем эчке продуктта кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өлеше

Табл.1

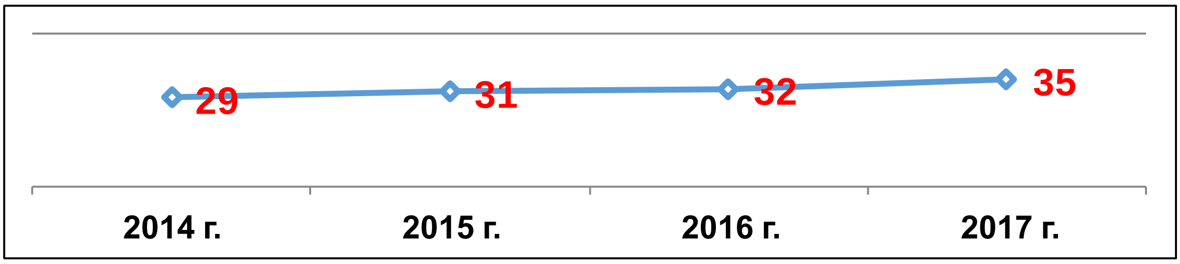

Кече һәм урта бизнес үсешен характерлаучы күрсәткечләрнең берсе - кече һәм урта бизнес субъектларының саны һәм структурасы (табл.2).

Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының хезмәткәрләр саны һәм структурасы

Табл.2

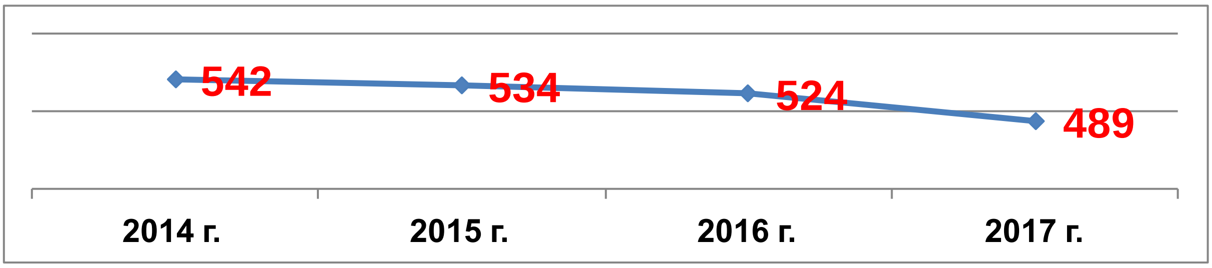

Ютазы муниципаль районында 2018 елның 1 гыйнварына 489 кече һәм урта бизнес субъекты эшчәнлек алып бара, шуларның 393е шәхси эшмәкәрләр сыйфатында теркәлгән. Шуны да билгеләп үтәргә кирәк, 2014 елдан кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны кимү күзәтелә. Эшмәкәрләр саны кимүнең төп сәбәбе - ваклап сату өлкәсендә федераль законнарны, Пенсия фондына һәм иминият фондларына акча күчерү өлешендә салым законнарын катгыйландыру.

2018 ел башына район территориясендә теркәлгән эшсезлек дәрәҗәсе икътисади актив халыкның 0,63% ын тәшкил итте, Мәшгульлек үзәгендә 65 кеше теркәлгән. Кече һәм урта эшмәкәрлек секторында 1306 кеше эшли, бу-районның икътисади актив халкының 12,3 проценты.

Районда халыкны эш белән тәэмин итү проблемасы кискен тора, аеруча халыкның 48,6% ы яши торган - авыл җирендә. Мәшгульлек күрсәткече кече эшмәкәрлек өлкәсендәге хәлне объектив чагылдыра һәм программаның индикаторларының берсе булып тора.

Кече һәм урта эшмәкәрлек секторындагы хезмәткәрләр саны хезмәткәрләр саны һәм структурасы

Табл.3

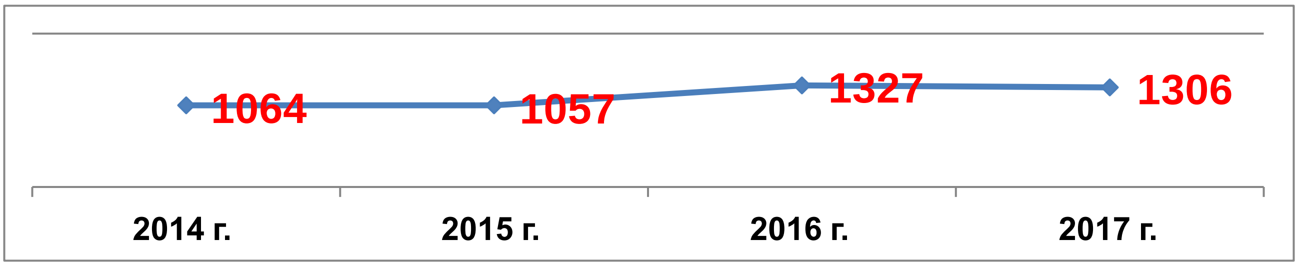

2017 ел нәтиҗәләре буенча кече һәм урта предприятиеләр әйләнеше (микро-предприятиеләрне дә кертеп) 3501 мең сум тәшкил итте, бу 2016 ел дәрәҗәсеннән 26,5% ка күбрәк (табл.4). Әйләнешнең кискен артуы предприятиенең икътисадның эре секторыннан урта секторына күчүе белән бәйле.

Кече һәм урта предприятиеләр әйләнеше

(шул исәптән микро-предприятиеләр)

Табл.4
(мең сум)

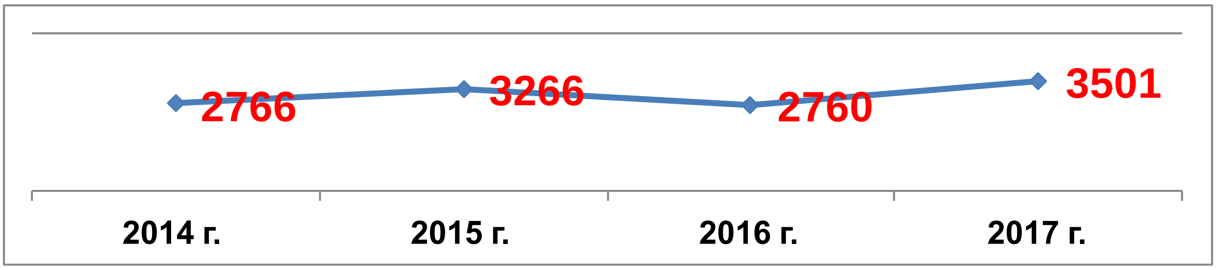

Ютазы районы эшмәкәрләренә төбәк бюджетыннан дәүләт ярдәме күләме дә бик аз. 2016 елда 8 эшкуарга 12,75 млн.сумлык дәүләт ярдәме күрсәтелде, ә 2017 елда 6 эшмәкәр генә барлыгы 13,55 млн. сумлык ярдәм алды.

Соңгы елларда район территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлегенең гомуми мохитын яхшыртуда уңай тенденцияләр бар, әмма әле һаман да аның барлыкка килүен тоткарлый торган проблемалар бетерелмәде, шулар арасында:

- кече һәм урта эшмәкәрлек эшчәнлеген җайга салучы законнар базасының тотрыксызлыгы һәм төгәлсезлеге
- эшкуарлык эшчәнлеген җайга салу өлкәсендә ведомстволар тарафыннан барлыкка килә торган административ киртәләр;
- финанс һәм инвестиция ресурслары җитмәү;
- банк кредитын алу белән кыенлыклар һәм кредит өчен югары ставка;
- хокукый, финанс, салым законнары мәсьәләләрендә күп кенә кече һәм урта эшмәкәрлек предприятиеләре җитәкчеләрен һәм шәхси эшмәкәрләрне әзерләүнең җитәрлек дәрәҗәдә булмавы;
- компетентлы кадрлар булмау.

3. Икътисадның төрле секторларында кече һәм урта предприятиеләр үсеше

2018 елның 1 июленә булган мәгълүматларга караганда, муниципаль берәмлек территориясендә 477 кече һәм урта предприятие субъекты эшчәнлек алып бара. Районның бер мең кешесенә 23,2 кече һәм урта эшмәкәрлек субъекты туры килә. Кече һәм урта эшмәкәрлек секторында 1306 кеше эшли, бу-районның икътисади актив халкының 12,3 проценты.

Эшчәнлек төрләре буенча кече һәм урта предприятиеләр структурасы түбәндәгечә бүленгән (таблица.4):

Табл.4

Барлыгы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, алар арасында икътисадый эшчәнлек төрләре буенча:	**477**
Авыл хуҗалыгы, урман хуҗалыгы, аучылык, балыкчылык һәм балык үрчетү	86
Файдалы казылмалар табу	5
Эшкәртү производстволары	35
Электр энергиясе, газ һәм пар белән тәэмин итү; һава кондиционерлау	-
Су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу, калдыкларны җыю һәм утильләштерүне оештыру, пычратуларны бетерү эшчәнлеге	1
Төзелеш	18
Күпләп һәм ваклап сату; автотранспорт чараларын һәм мотоциклларны ремонтлау	188
Транспортлау һәм саклау	46
Кунакханәләр һәм җәмәгать туклануы предприятиеләре эшчәнлеге	10
Мәгълүмат һәм элемтә өлкәсендә эшчәнлек	8
Финанс һәм иминият эшчәнлеге	5
Күчемсез милек белән операцияләр буенча эшчәнлек	15
Профессиональ, фәнни һәм техник эшчәнлек	22
Административ эшчәнлек һәм аңа охшаш өстәмә хезмәтләр	6
Дәүләт идарәсе һәм хәрби куркынычсызлыкны тәэмин итү; социаль тәэминлек	-
Мәгариф	2
Сәламәтлек саклау һәм социаль хезмәт күрсәтү өлкәсендә эшчәнлек	4
Мәдәният, спорт, ял һәм күңел ачу өлкәсендә эшчәнлек	2
Башка төр хезмәтләр күрсәтү	24

Структура кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының хезмәт күрсәтү өлкәсендә - югары өлеше, эшкәртү производстволарында бик түбән дәрәҗә белән характерлана, соңгы 5 елда уңай динамикадан башка:

- эшкәртү производстволары - 7,3 %,
- авыл хуҗалыгы продукциясен җитештерү - 18 %
- ваклап сату - 39 %,
- җәмәгать туклануы – 2 %,
- төзелеш - 4 %,
- транспорт - 10 %.

Ютазы муниципаль районында тотрыклы икътисади үсешне тәэмин итү өчен эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнде:

- инновацион эшчәнлек һәм югары технологияле производстволар булдыру;
- авыл хуҗалыгы һәм авыл хуҗалыгы продукциясен эшкәртү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- туризм һәм ял өлкәсендә эшчәнлекне оештыру;
- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе (сәламәтлек саклау, мәгариф, һәм халыкны социаль яклау);
- азык-төлек һәм эшкәртү сәнәгате;
- торак-коммуналь хуҗалык;
- халык һөнәрчелеген һәм кәсәбәчелеген үстерү, сувенирлар җитештерүне үстерү.

4. Кулланучылар базарын үстерү

Районның кулланучылар базарын үстерү төрле куллану товарлары һәм хезмәт күрсәтүләренең җитәрлек күләмдә һәм сыйфатлы булуы тәкъдиме белән кулланучыларның түләүгә сәләтле ихтыяҗын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән.

Ютазы районында сәүдә, җәмәгать туклануы һәм халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтүнең бүгенге торышына анализ ясап, бу өлкәләрне характерлаучы күрсәткечләрнең уңай динамикасын билгеләп үтәргә мөмкин. 2017 ел нәтиҗәләре буенча ваклап сату әйләнеше җан башына 98,3 мең сум, ә түләүле хезмәтләр күләме җан башына 6,8 мең сум тәшкил итте. Ваклап сату әйләнеше һәм еллар буенча бүленгән түләүле хезмәтләр күләме динамикасы (табл.5).

Ваклап сату әйләнеше
һәм түләүле хезмәтләр күләме динамикасы

Табл.5

Күрсәткечнең төре	Үлчәү берәмлеге	Муниципаль берәмлек						
		2015	2016	2017	Фактик әһәмияте 2018 ел.			
					гыйнвар-март	гыйнвар-июнь	гыйнвар-сентябрь	гыйнвар-декабрь
1. Ваклап сату әйләнеше [1]								
- гамәлдәге бәяләрдә	млн. сум	1965,44	2028,26	2042,09	429,58	945,01	1475,41	…
- чагыштырма бәяләрдә	тиешле чорга карата %	96,2	97,9	98,3	100,7	100,2	98,7	…
2. Җан башына ваклап сату әйләнеше [1]								
- гамәлдәге	мең сум.	93,46	97,28	98,95	20,82	45,79	71,49	…

бәяләрдә								
Җан башына ваклап сату әйләнеше буенча ранг		11	12	12	11	11	11	…
3. Халыкка түләүле хезмәтләр күрсәтү күләме 3)								
- гамәлдәге бәяләрдә	млн. сум	120,27	120,25	140,26	63,54	121,18	151,84	…
4. Җан башына түләүле хезмәтләр күрсәтү күләме 3)								
- гамәлдәге бәяләрдә	мең сум.	5,72	5,77	6,8	3,09	5,9	7,39	…

Ютазы районы халкының сәүдә объектларының гомуми мәйданы 2017 елда 396,6 дан 418,17 кв. метрга кадәр, ягъни 5,4% ка артты. Әлеге факт заманча форматтагы ваклап сатуның яңа объектларын төзүгә бәйле. Аларның күбесе Урыссу район үзәгендә урнашкан. Район буенча сәүдә объектларының гомуми мәйданы 8,59 мең кв. метр яки 128 кибет тәшкил итә.

Кулланучылар базарының конкурентлы өстенлеге - географик яктан отышлы урнашуы, Югары эшмәкәрлек һәм инвестиция активлыгы.

Кулланучылар базары өлкәсендә 438 кеше эшли, ягъни Ютазы районы икътисадында мәшгульләр саныннан 4%.

Финанс ресурсларының җитмәве, тармакның аерым предприятиеләренең "үтә күренмәле булмавы", контрафакт һәм сыйфатсыз продукция булу кулланучылар базары үсешенә комачаулаучы тискәре моментлар булып тора.

5. Яшьләр арасында эшкуарлыкны үстерү

Яшьләр эшкуарлыгы субъектлары дигәндә, эшкуар сыйфатында теркәлгән 30 яшькә кадәрге физик зат аңлашыла. Теләсә кайсы ил икътисадын формалаштыру өчен яшьләр эшкуарлыгын үстерү мөһим моментларның берсе булып тора. Яшь кешеләрне эшкуарлык эшчәнлегенә җәлеп итү - кече бизнес өлешен арттыру гына түгел, ә яшьләрне эш белән тәэмин итү проблемасын хәл итү дә.

Кызганычка каршы, хәзерге вакытта Ютазы районында яшьләр эшкуарлыгы үсеш алмаган. Эшкуарларның төп өлеше - 31-45 яшьлек яшь төркемнәре вәкилләре һәм без яңа икътисадый реформалар шартларында үскән һәм эшкуарлык эшчәнлеген матди иминлек һәм һөнәри үсеш нигезе буларак кабул иткән яшьләргә басым ясарга тиеш.

Нәкъ менә яшьләр кече һәм урта бизнесның, шул исәптән инновацион бизнесның төп көчләреннән санала.

Яшьләр эшкуарлыгын үстерү өчен федераль, төбәк һәм җирле дәрәҗәдәге структураларга ярдәм итүнең комплекслы системасын оештырырга кирәк.

Хәзерге этапта яшьләр эшкуарлыгын үстерү өчен түбәндәгеләр кирәк:

1) яшьләр арасында эшкуарлык эшчәнлеген популярлаштыру.

Әлеге сорауны хәл итү өчен түбәндәгеләр кирәк:

- эшкуарлыкка уңай мөнәсәбәт формалаштыручы социаль реклама чыгаруны оештырырга;

- уен һәм тренинг чаралары үткәрергә;

- өлкән сыйныф укучылары өчен эшкуарлык буенча олимпиадалар оештырырга;

- яшьләрне белем бирү курсларына чакырырга;

– яшь эшкуарларга дәүләт ярдәме һәм уздырыла торган бизнес-проектлар конкурслары турында мәгълүмат бирү.

2) яшьләрне эшкуарлык эшчәнлегенә күпләп җәлеп итү.

Әлеге сорауны хәл итү өчен түбәндәгеләр кирәк:

- дәүләт тарафыннан үткәрелә торган программалар турында агитация материаллары таратырга, контакт мәгълүматлары күрсәтеп, уку йортларында яшьләр арасында анкеталы сораштырулар үткәрергә;

- эшкуар булырга әзер булган яшь кешеләрнең мәгълүмат базасын төзергә;

- уңышлы эшмәкәрләр, бизнес һәм хакимият вәкилләре катнашында үз предприятиеләрен ачарга теләгән яшьләр белән конференцияләр үткәрергә;

-эшкуарлык эшчәнлеген алып бару сәләтенә ия булган яшьләрне әңгәмә уздыру юлы белән сайлап алу, анда гамәлдәге эшмәкәрләр бизнес-идеяләргә бәя бирәчәк һәм аларның авторлары белән сөйләшәчәк.

- яшьләргә бизнес алып бару күнекмәләрен үстерү максатыннан профильле укулар үткәрергә.

6. Муниципаль дәрәҗәдәге сәнәгать мәйданчыкларын һәм сәнәгать паркларын үстерү

Районда кече һәм урта бизнесның тармак структурасы канәгатьләнмәслек булып кала бирә. Шуңа бәйле рәвештә, Ютазы муниципаль районы хакимиятенең мөһим бурычы булып, районның кече предприятиеләре эшчәнлегенең структурасын үзгәртү һәм транспорт, социаль, мәгариф, сәламәтлек саклау һәм торак-коммуналь өлкәләрендә кече һәм урта предприятиеләр үсешен стимуллаштыру тора.

Шуңа күрә кече һәм урта эшкуарлыкка мөлкәти ярдәм инфраструктурасы сыйфатында 2015 елда муниципаль дәрәҗәдәге сәнәгать мәйданчыгы аккредитацияләнде, ә 2017 елның декабрендә сәнәгать паркы булдырылды.

Аларның төп бурычы – эшкуарлык субъектларына үз эшләрен булдыруда һәм үстерүдә ярдәм күрсәтү. Асылда, бу бизнес өчен старт платформасы. Сәнәгать мәйданчыгы инвесторлары һәм резидентлары республика дәүләт субсидия программаларында катнаша алалар, уңайлы производство

инфраструктурасы, кирәкле инженер коммуникацияләре һәм аренда түләүләре буенча преференцияләре булган мәйданнар бирелә.

Нәтиҗәле эшләргә ярдәм итүче сәнәгать мәйданчыгы үсешенең уңай микроклиматы турында шушы кыска вакыт эчендә берьюлы берничә кече милек формасындагы предприятие ачылу факты сөйли. Хәзерге вакытта сәнәгать мәйданчыгы территориясендә 10 резидент эшли, алар 80 төрдән артык товар чыгара, 94 эш урыны булдырылган.

Бизнес алып бару өчен уңайлы шартлар тудыру максатыннан, 2017 елның декабреннән сәнәгать паркының инженерлык инфраструктурасын төзү проекты гамәлгә ашырыла, бу алга таба анда 12 сәнәгать производствосын урнаштырырга һәм өстәмә 70 эш урыны булдырырга мөмкинлек бирәчәк. Әлеге проект шулай ук Ютазы районында эшмәкәрлек активлыгын арттырырга дә ярдәм итәчәк.

7. Эшкуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән территориянең инвестицион җәлеп итүчәнлеген бәяләү

Территорияне үстерүдә инвестицияләр зур роль уйный. Шулай итеп, соңгы 3 елда районга кертелгән акчалар күләме 3,5 млрд. сумнан артып киткән.

Моңа район территориясендә федераль, республика күләмендәге инвестицион проектларны, шулай ук берничә коммерцияле проектларны гамәлгә ашыру ярдәм итте. Инвестицион проектларны тормышка ашыру район үсешендә өстенлекле юнәлеш булып тора. Районның инвестицион проектларын тормышка ашыруда кече һәм урта бизнес та зур роль уйный.

Инвестицион проектларны гамәлгә ашыру өчен Ютазы районы кайбер конкурент өстенлекләргә ия:

- ✓ Югары сәнәгать һәм инвестиция потенциалы;
- ✓ Уңайлы географик урыны булган инвестицион мәйданчык булу;
- ✓ Районның уңайлы берничә төбәк тоташкан географик урнашуы;
- ✓ Район чикләрендә табигый казылма һәм табигый төзелеш материаллары булу;
- ✓ Шактый үсеш алган транспорт структурасы

8. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

2019-2023 елларга Программаны ресурслар белән тәэмин итү түбәндәге финанслау чыганакларын күздә тота:

- Татарстан Республикасы бюджеты - федераль норматив хокукый актлар нигезендә кече һәм урта эшкуарлык субъектларына дәүләт ярдәме чараларын гамәлгә ашыруга конкурс нигезендә бүлеп бирелә торган акчалар (конкрет суммалар күрсәтмичә генә, мөмкин чыганак буларак фаразлана);

- Ютазы муниципаль районы бюджеты - муниципаль берәмлекнең өстәмә керемнәре керү факты буенча кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына ярдәм чараларын гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган муниципаль берәмлек акчалары (конкрет суммалар күрсәтмичә генә, мөмкин булган акча чыганагы буларак фаразлана);

- учреждениеләр һәм оешмалар карамагында булган, Федераль, җирле, республика бюджетыннан түгел, ә башка чыганаклар хисабына формалаша торган бюджеттан тыш чыганаклардан акчалар.

9. Рискларны бәяләү, аларны киметү чаралары

Әлеге бүлектә Ютазы муниципаль районы территориясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә йогынты ясый торган эчке һәм тышкы факторлар китерелгән

Эчке факторлар	Тышкы факторлар
Муниципаль берәмлекнең җирле үзидарә органнарының норматив-хокукый актлар белән билгеләнә торган үсешенең социаль-икътисади сәясәте	Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсешенә йогынты ясый торган федераль һәм региональ законнар
Кече бизнес һәм территория гражданнарының эшлекле активлыгы	Муниципаль берәмлекнең икътисад һәм социаль өлкәнең аерым секторларын үстерүгә дәүләт ярдәме
Территориянең икътисади потенциалы	Төбәктә үз эшчәнлеген алып баручы табигый монополияләрнең балансланмаган бәя һәм тариф сәясәте
Авыл хуҗалыгында продукция җитештерү күләмен билгели торган технологияләр һәм ресурслар	Авыл хуҗалыгы продукциясенә һәм сәнәгать товарларына, бигрәк тә энергия чыганакларына бәяләр диспаритеты
Технологик үсеш дәрәҗәсе һәм сәнәгать предприятиеләре эшчәнлегенең нәтиҗәлелеге, хезмәт җитештерүчәнлеге	Сәнәгать җитештерүен үстерүнең әһәмияте буенча территориаль дәүләт сәясәте
Муниципаль берәмлектә кече бизнесның төрле төрләренең торышы һәм эшчәнлеге	Кече бизнеска һәм шәхси ярдәмче хуҗалыкларга ярдәм итү өлкәсендә гамәлдәге дәүләт сәясәте
Территориянең инвестицияләр җәлеп итүчәнлеге	Икътисади сәясәттә төбәк хакимиятенең инвестиция өстенлекләре
Муниципаль берәмлекнең социаль инфраструктурасы торышы һәм үсеш дәрәҗәсе	Муниципаль берәмлекнең социаль инфраструктурасын үстерүгә бюджетара мөнәсәбәтләр һәм финанс ресурсларын бүлү
Территория халыкның рухи, интеллектуаль, физик һәм мәдәни үсеше дәрәҗәсе	Физик үсеш өлкәсендә гамәлдәге дәүләт сәясәте
Муниципальара хезмәттәшлек	

кысаларында күрше муниципаль берәмлекләр белән урнашкан үзара мөнәсәбәтләр	

11. Программаның планлаштырылган икътисадый нәтиҗәлелеге һәм тормышка ашыруны контрольдә тоту

Программаны гамәлгә ашырудан социаль-икътисадый нәтиҗәләрне бәяләү түбәндәге күрсәткечләрне арттыруда чагыла:

1) кече һәм урта предприятиеләр саны – 38 берәмлеккә;

2) кече һәм урта предприятиеләр тарафыннан җитештерелә торган продукция (хезмәтләр) әйләнешен 4,5 млрд. сумга кадәр яки 29 % процентка кадәр;

3) кече һәм урта эшкуарлык өлкәсендә эшләүчеләр санын 120 кешегә кадәр һәм икътисадның әлеге секторындагы эш белән тәэмин итү өлешен 39% ка кадәр;

4) тулаем территориаль продуктның гомуми күләмендә кече һәм урта эшкуарлык субъектлары продукциясенең, эшләренең, хезмәт күрсәтүләренең өлеше 36,5% ка кадәр;

5) заказчылардан сатып алуларның өлеше (аларда кече һәм урта эшкуарлык субъектлары гына катнаша) 34,2% ка кадәр.

Программаны тормышка ашыруның нәтиҗәлелеген һәм социаль-икътисадый нәтиҗәләрен бәяләү Ютазы районында кече һәм урта эшкуарлык үсешен еллар буенча тасвирлый торган төп күрсәткечләрнең үсешенә таблица нигезендә таяна:

Чаралар нәтиҗәлелегенең төп индикаторлары

Ахыргы нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары, үлчәү берәмлеге	2016 ел хисап	2017 ел хисап	2018 ел бәя	2019 ел - фараз	2020 ел - фараз	2021 ел - фараз	2022 ел - фараз	2023 ел - фараз
Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары саны, шул исәптән, Ютазы районы территориясендә эшчәнлек алып баручы микропредприятиеләр һәм шәхси эшмәкәрләр саны, берәмлек	**524**	**489^{-35}**	**487^{-2}**	**494^{+7}**	**500^{+6}**	**507^{+7}**	**515^{+8}**	**525^{+10}**
Кече һәм урта предприятиеләр, шул исәптән микропредприятиеләр һәм шәхси эшмәкәрләр тарафыннан җитештерелә торган продукция (хезмәт күрсәтүләр) әйләнеше, млн. сум	**3 300**	**3501**	**3 680**	**3740**	**3928**	**4100**	**4330**	**4500**

Тулаем территориаль продуктның гомуми күләмендә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары продукциясе, эшләре, хезмәтләре өлеше процентларда (%)	**31,4**	**35,0**	**35,2**	**35,4**	**35,6**	**35,8**	**36,1**	**36,5**
Кече һәм урта эшкуарлык субъектларының исемлек буенча уртача саны (тышкы берләштерүчеләрдән тыш), шул исәптән барлык предприятиеләр һәм оешмалар хезмәткәрләренең исемлек буенча уртача саны (тышкы берләштерүчеләрдән тыш), процентларда (%)	**29,34**	**33,24**	**37,9**	**37,9**	**38,1**	**38,3**	**38,6**	**39,0**
Аларда кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары гына катнашкан заказчылардан сатып алулар өлеше, процентларда (%).	**38,3**	**32,3**	**32,5**	**33,1**	**33,4**	**33,6**	**33,8**	**34,2**

12. Программаны тормышка ашыру вакыты

2019-2023 елларда Программаны тормышка ашыру вакыты.

1 этап.

2019-2020 еллар дәвамында программада катнашучыларның тырышлыгын Ютазы муниципаль районында кече һәм урта бизнесны үстерүне тәэмин итә торган бердәм система формалаштыруны тәмамлауга, беренче чиратта, кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасын камилләштерүгә юнәлдерү күздә тотыла.

2 нче этап.

2021-2023 еллар дәвамында тормышка ашырылган чаралар нигезендә һәм районның социаль-икътисади үсешенең башка планнарын тормышка ашыруны исәпкә алып, кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру, җитештерелә торган продукция һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең гомуми күләмендә кече һәм урта бизнес өлешен арттыру планлаштырыла.

13. Ютазы муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән программаның төп чаралары.

1. Кече һәм урта эшкуарлыкны нәтиҗәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү.
2. Эшкуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру)

3. Районның инвестицион җәлеп итүчәнлеген арттыру
4. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәт ярдәме күрсәтү
5. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү
6. Ютазы муниципаль районында предприятиенең уңай имиджын һәм эшкуарлык турында уңай фикерне формалаштыру
7. Кече һәм урта эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү
8. Яшьләрнең һәм эшсез гражданнарның эшкуарлык инициативаларына ярдәм итү һәм кызыксындыру
9. Үз эшчәнлеген сәнәгать мәйданчыклары һәм сәнәгать парклары территориясендә гамәлгә ашыручы кече һәм урта эшкуарлык субъектларына муниципаль преференцияләр бирү;
10. Коммерцияле булмаган оешмаларның социаль юнәлешле эшчәнлеген һәм аларның районның социаль-икътисадый үсешендә катнашуын стимуллаштыру.

14. Программаны тормышка ашыру буенча нәтиҗәләр.

Программаны тормышка ашыру - билгеләнгән нәтиҗәләргә ирешүне тәэмин итүче чаралар вакытында һәм җаваплы башкаручыларга координацияләнгән система.

Программа структурасы кече һәм урта эшкуарлыкны үстерүнең алты юнәлеше белән тәкъдим ителгән һәм аны гамәлгә ашыру чараларын үз эченә ала, бу Программада катнашучыларның комплекслы якын килүен һәм эшләрен координацияләүне тәэмин итә.

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районында эшкуарлыкны үстерү сәясәтенең төп приоритетлары булачак:

кече һәм урта бизнесны үстерүгә юнәлдерелгән чаралар турында тулы һәм үтемле мәгълүматны тәэмин итү;

әлеге программаны үтәү буенча хәбәрдарлык һәм хисаплылык;

Программаны үтәү буенча оештыру һәм методик функцияләрне Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы башкарма комитеты башкара.

Кушымта № 1

Программа чаралары исемлеге

№ т/б	Төп чаралар исеме	Җаваплы башкаручы / башкаручылар	Гамәлгә ашыру сроклары	Финанслау чыганаклары
1. Кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасын үстерү				
1.	Муниципаль дәрәҗәдәге сәнәгать парклары һәм сәнәгать мәйданчыклары булдыруга ярдәм итү	Ютазы МР башкарма комитеты ТР Икътисад министрлыгы белән берлектә	2019-2020 еллар	ТР бюджеты, ЮМР бюджеты, бюджеттан тыш акчалар
2.	Ярдәм алучы кече һәм урта эшкуарлык субъектлары реестрын булдыру һәм алып бару	ЮМР БКның территориаль үсеш бүлеге,	даими	-
3.	Бизнес ачу, алып бару һәм үстерү мәсьәләләре буенча эшкуарларга консультация бирү	ЮМР БКның территориаль үсеш бүлеге,		-
4.	Өйрәнелгән документларны эштә куллану өчен кече һәм урта эшкуарлык субъектларына җиткерү максатларында Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларын анализлау.	ЮМР БКның территориаль үсеш бүлеге,	даими	-
5.	Кече һәм урта предприятиеләр продукциясен эчке һәм тышкы базарларга этәрүдә күргәзмәләр һәм ярминкәләр оештыру юлы	ЮМР БКның территориаль үсеш бүлеге,	2019-2023 еллар	Бюджеттан тыш акчалар

	белән ярдәм итү			
6.	Кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм итү мәсьәләләре буенча белем бирү семинарларын оештыру	ЮМР БКның территориаль үсеш бүлеге,	2019-2023 еллар	Бюджеттан тыш акчалар
7.	Административ киртәләрнең барлыкка килүенә даими һәм системалы мониторинг, проблемалы ситуацияләрне анализлау.	ЮМР БКның территориаль үсеш бүлеге,	2019-2023 еллар	-
8.	Муниципаль заказны урнаштыру, шул исәптән социаль хезмәтләрне башкару өлкәсендә дә, аларда дәүләтнеке булмаган оешмалар катнашында конкурслар системасын оештыру	ЮМР БКның территориаль үсеш бүлеге,	2019-2023 еллар	-
9.	Консультацион ярдәм күрсәтү, шулай ук хезмәткәрләрне әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификацияләрен күтәрү өлкәсендә ярдәм күрсәтү, шул исәптән социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмалар өчен дә	ЮМР БКның территориаль үсеш бүлеге,	2019-2023 еллар	-
I. Инженерлык инфраструктурасы объектларын төзү һәм инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен кече һәм урта бизнеска кирәкле ресурслардан файдалану системасын яхшырту				
10.	Муниципаль дәрәҗәдәге сәнәгать мәйданчыкларын һәм сәнәгать паркларын үстерү	Ютазы МР башкарма комитеты ТР Икътисад министрлыгы белән берлектә	2020-2023 еллар	ТР бюджеты, бюджеттан тыш акчалар

11.	Инженерлык челтәрләренә тоташтыру мәсьәләләрен хәл итүдә консультация бирү һәм ярдәм күрсәтү	ЮМР БК территориаль үсеш бүлеге	даими	-
12.	Инвестицион җәлеп итү объектларын инвентарьлаштыру һәм анализлау	ЮМР БК территориаль үсеш бүлеге	даими	-
II. Кече һәм урта эшкуарлык субъектларына финанс ярдәме чараларын гамәлгә ашыру				
13.	Татарстан Республикасы Икътисад һәм авыл хуҗалыгы министрлыклары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган федераль һәм региональ программаларда катнашу өчен эшкуарлык субъектларына конкурс документларын әзерләүдә ярдәм итү	ЮМР БК территориаль үсеш бүлеге, Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек идарәсе	даими	-
14.	Венчурлы финанслау механизмнарын гамәлгә ашыру	ЮМР БК территориаль үсеш бүлеге	даими	-
15.	Эчке субконтрактация һәм аутсорсинг системасын үстерү	ЮМР БК территориаль үсеш бүлеге	даими	-
16.	Юридик затларга (дәүләт (муниципаль) учреждениеләренә субсидияләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларга, физик затларга - товарлар җитештерүчеләргә, эшләр, хезмәтләр күрсәтүчеләргә субсидияләр бирү	ЮМР БКның территориаль үсеш бүлеге, ЮМР финанс-бюджет палатасы (Башкарма комитетның 2016 елның 11 февралендәге 121 номерлы карары нигезендә))	2020-2023 еллар	ЮМР бюджеты

17.	Социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга (СЮКБО) финанс ярдәме күрсәтү)	ЮМР БКның территориаль үсеш бүлеге, ЮМР финанс-бюджет палатасы	2020-2023 еллар	ЮМР бюджеты
III. Кече һәм урта бизнес субъектлары өчен административ процедураларны гадиләштерү				
18.	Дәүләт һәм муниципаль хакимият органнары белән эшмәкәрләрнең очрашуларын оештыру	ЮМР БК территориаль үсеш бүлеге, Авыл хуҗалыгы һәм азык-төлек идарәсе	даими	-
19.	Кече һәм урта бизнесны үстерү буенча координация советы эшен алып бару	ЮМР БК территориаль үсеш бүлеге	даими	-
20.	Юридик затлар өчен муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең административ регламентларына үзгәрешләр кертү һәм эшләү, шул исәптән аларны электрон рәвешкә күчерү һәм ведомствоара электрон багланышлар системасы кысаларында мәгълүмат алмашу юлы белән дә	ЮМР БК территориаль үсеш бүлеге	даими	-
IV. Мәгълүмати тәэмин итү системасын булдыру				
21.	Эшмәкәрләр өчен иң отышлы шартларда киңәйтелгән реклама материалларын бастырып чыгару	"Ютазы таңы" газетасы редакциясе	даими	Бюджеттан тыш акчалар

22.	Районның авыл хуҗалыгы товар җитештерүчеләре эшчәнлеген яктырту	"Ютазы таңы» газетасы редакциясе, Авыл хуҗалыгы идарәсе, Урыссу ш. т.п. һәм авыл җирлекләре башкарма комитетлары	даими	Бюджеттан тыш акчалар
23.	Пенсия фонды белгечләре, юристлар чыгышлары өчен «Сорау-җавап», «консультацияләр» махсус рубрикаларын оештыру һ. б.	ЮМР БК территориаль үсеш бүлеге "Ютазы таңы» газетасы редакциясе, РПФ бүлеге, ТР буенча 17 нче Федераль салым хезмәте районара инспекөиясе һәм башкалар.	даими	-
24.	Эшкуарлыкның уңай имиджын формалаштыру өчен «Минем бизнес – яшәү чыганагы» махсус рубрикасын алып бару	"Ютазы таңы" газетасы редакциясе	даими	Бюджеттан тыш акчалар
25.	Кече һәм урта эшкуарлыкның иң яхшы вәкилләре белән язмалар һәм интервьюлар трансляциясе.	"Ютазы таңы» газетасы редакциясе, «КТВ-Урыссу" телевидениесе һ. б.	даими	Бюджеттан тыш акчалар
26.	ТР ЮМР сайтында "Интернет" челтәрендәге махсус мәгълүмат ресурсларын булдыру, үстерү, ярдәм итү һәм аларга хезмәт күрсәтү	ЮМР БК территориаль үсеш бүлеге	даими	-
V. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына, шулай ук кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын барлыкка китерүче оешмаларга мөлкәти ярдәм күрсәтү				
27.	Массакүләм мәгълүмат чараларында раслау һәм бастырып чыгару, шулай ук "Интернет" челтәрендә, районның рәсми сайтында, аны озак вакытка (шул исәптән	ЮМР БКның территориаль үсеш бүлеге, ЮМР милек һәм җир мөнәсәбәтләре палатасы	Ел саен	-

	аренда түләвенең ташламалы ставкалары буенча) кече һәм урта эшкуарлык субъектларына, кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм инфраструктурасын барлыкка китерүче оешмаларга, аны файдалануга һәм (яки) озак вакытка (шул исәптән аренда түләвенең ташламалы ставкалары буенча) бирү максатларында, дәүләт һәм муниципаль милекнең хокукларыннан азат булган исемлеген урнаштыру			
28.	Икътисадның өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында Ютазы муниципаль районында кече һәм урта эшкуарлык субъектларына, шул исәптән социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларга җир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә ярдәм итү	Ютазы районы башкарма комитеты, Ютазы муниципаль районы Мөлкәт һәм җир мөнәсәбәтләре палатасы	2020-2023 еллар	-
29.	Урта һәм кече эшмәкәрлек субъектларына, шул исәптән социаль юнәлешле коммерцияле булмаган оешмаларга районда үткәрелә торган тендерлар, Ютазы муниципаль районы территориясендә торак булмаган биналар, җир кишәрлекләре сату буенча аукционнар турында	Ютазы районы башкарма комитеты, Ютазы муниципаль районы Мөлкәт һәм җир мөнәсәбәтләре палатасы	2020-2023 еллар	-

	"Интернет" челтәрендә мәгълүмат урнаштыру юлы белән һәм районның рәсми сайтында хәбәр итү			
29.1	Исемлеккә кертелгән муниципаль милекне бирү эшен камилләштерү: - Ютазы муниципаль районы кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү өлкәсендә эшче төркем төзү; - Ютазы муниципаль районының муниципаль мөлкәте исемлегенә өстәмәләр кертү өчен муниципаль милекне ачыклау; - муниципаль массакүләм мәгълүмат чараларында һәм Интернет телекоммуникацион челтәре мәгълүмати сайтларында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен ел саен мәгълүмати кампанияләр үткәрү - мөлкәт һәм җир кишәрлекләрен арендага бирү буенча сату үткәрү турында карар кабул иткәндә гариза принцибын куллану ;	Ютазы муниципаль районы Мөлкәт һәм җир мөнәсәбәтләре палатасы	2020-2023	-
VI. Кече һәм урта эшкуарлык өчен кадрлар әзерләү һәм яңадан әзерләү				

30.	Кече һәм урта эшкуарлык субъектлары өчен дистанцион укыту формасында укытуны оештыруга ярдәм күрсәтү	Ютазы районы башкарма комитеты	2020-2023 еллар	ТР бюджеты, Бюджеттан тыш акчалар
31.	Өлкән сыйныф укучылары өчен белем бирү курслары, олимпиадалар оештыру	Ютазы районы башкарма комитеты	2020-2023 еллар	Бюджеттан тыш акчалар
VII. Яшьләрнең эшкуарлык инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру				
32.	Яшьләр арасында эшмәкәрлек эшчәнлеген популярлаштыру: - эшкуарлыкка уңай мөнәсәбәт формалаштыручы социаль реклама чыгару; - уен һәм тренинг чараларын оештыру һәм үткәрү	Ютазы районы башкарма комитеты	2020-2023 еллар	Бюджеттан тыш акчалар
33.	Яшь эшкуарларга дәүләт ярдәме һәм уздырыла торган бизнес-проектлар конкурслары турында мәгълүмат бирү.	Ютазы районы башкарма комитеты	2020-2023 еллар	-
34.	Уңышлы эшкуарлар, бизнес һәм хакимият вәкилләре катнашында үз предприятиеләрен ачарга теләгән яшьләр белән конференцияләр оештыру	Ютазы районы башкарма комитеты	2020-2023 еллар	-
35.	Контакт мәгълүматларын күрсәтеп, анкеталы сораштырулар үткәрү юлы белән эшкуарлар булырга әзер булган яшь кешеләрнең мәгълүмат базасын төзү	Ютазы районы башкарма комитеты	2020-2023 еллар	-

Кушымта № 2

Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына мөлкәти ярдәм күрсәтү буенча максатчан күрсәткечләр

№ т/б	Максатчан күрсәткеч	База төшенчәсе		Чор, ел					
		Күрсәткеч	Дата/	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
1	Ел саен Россия Федерациясе субъектларында дәүләт мөлкәте исемлекләрендә һәм муниципаль милек исемлекләрендә мөлкәт объектлары санының кимендә 10% ка артуы (берәмлек)	**2**		**2**	**5**	**8**	**10**	**12**	**14**
1.1. Казнаның дәүләти (муниципаль) милке объектлары									
1.1.1.	Җир кишәрлекләре (теләсә кайсы билгеләнештәге)	0		0	2	4	6	8	10
1.1.2	Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җир кишәрлекләре	-		-	-	-	-	-	-
1.1.3	Күчемсез мөлкәтнең бүтән объектлары								
1.1.4	Күчемле милек								
1.2. Дәүләт (муниципаль) унитар предприятиеләренә хуҗалык алып бару хокукында дәүләт (муниципаль) учреждениеләренә оператив идарә хокукында беркетелгән мөлкәт									
1.2.1	Күчемсез милек	2		0	3	4	4	4	4
1.2.2	Күчемле милек								
2.	Исемлектә (процентларда) мөлкәтнең гомуми санына карата аренда шартнамәләре өлеше)								